

Prof. J. Nathans

Het MAB vóór 50 jaar

november 1932

Geleidelijk aan zullen wij er wel van af moeten om van het accountantsberoep te spreken als zijnde een jong beroep. Dat het 50 jaar geleden nog jong was is buiten kijf, hetgeen ook vaak blijkt uit door de abonnees gestelde vragen en uit artikelen welke betrekking hebben op de concretisering van de accountantsarbeid. Zo treffen wij in het novembern timer een uitvoerig artikel, verlucht met vele voorbeelden, aan met betrekking tot het gebruik van controletekens. Het is geschreven door G. Hartog, die, hoewel zijn naam niet veel meer wordt genoemd, samen met zijn collega Van Hamersveld belangrijke bijdragen aan de ontwikkeling van het beroep heeft geleverd. Men kan zich thans afvragen waarom zo'n man, eens ook nog voorzitter van het N.I.v.A., zich geroepen voelde om dit onderwerp zó uitvoerig – er werden meer dan zeven kolommen aan gewijd – te behandelen. Het antwoord kan kort zijn, zo'n artikel was destijds broodnodig. Relatief gezien was het aantal eenmans- en kleine kantoren groot en het aantal assistenten per accountant gemeenlijk klein. Veelvuldig overleg tussen accountant en diens assistenten was mogelijk en een belangrijk correctief op min of meer globale uitvoeringsvoorschriften. De nieuwe generatie van accountants, er is uit den treure op gewezen, leerde als assistenten verbazend veel in de praktijk maar kon uiteraard niet leren van hetgeen niet aanwezig was. Juist die nieuwe generatie stond voor de noodzaak om de groeiende praktijken zodanig te gaan organiseren dat de verantwoordelijkheid voor het uit te voeren werk op vaktechnisch juiste wijze kon worden gedragen.

S. Kleerekoper sluit zijn grote artikel met betrekking tot de standaardkosten in de literatuur af. Het is Kleerekoper ten voeten uit: toegevend dat een boek beoordeeld moet worden in de lijst van zijn tijd biedt het werk van Harrington Emerson uit 1917 ruim gelegenheid tot zijn kritiek. Een van zijn bezwaren is dat de auteur voorbeelden heeft gegeven die ontleend zijn aan de oudheid, de zoölogie en allerlei vakken die met de bedrijfseconomie als zodanig niets te maken hebben. Het ontbreken van ook slechts enige systematische analyse veroorzaakt dat het werk niet boven het niveau van anekdotiek uitkomt. En wat Charter Harrison betreft besluit hij: 'Inderdaad tracht men (C.H. bijv.) met een overvloed van getallen een merkwaardig tekort aan gedachten aan te vullen'.

Onder de titel 'De verantwoordelijkheid van den accountant' doet drs. Van Waes een poging om het bestaan van een Amsterdamse en Rotterdamse school in de accountancy als zijnde een oneigenlijke onderscheiding aan te tonen. Hij meent dat het onmogelijk is uit de polemiek tussen Belle en Reder of op grond van uitspraken van andere leidende figuren tot het bestaan van twee 'scholen' te besluiten. Mogelijk ligt het daartoe vereiste principiële verschil elders maar dat is tot dusverre niet naar voren gebracht.

In *The Accountant* wordt een beschouwing gegeven over de wenselijkheid om in elke N.V. een financiële commissaris in het college van commissarissen op te nemen. Deze kan als aanvulling op de balans aan de aandeelhouders verslag doen over o.m. waarderingen, financiële positie van dochterondernemingen en wat dies meer zij. Men zou dan ook de accountants niet met deze taak behoeven te belasten.

Verder lezen wij in het *Repertorium* dat het Verzekerings-Archief weet te melden dat de automobielverzekering van jonge datum is; vóór 1920 was zij als regel nog winstgevend, daarna werd het risico steeds ongunstiger. Verbetering van deze toestand voor assuradeuren wordt bepleit; dat kan door maatregelen van henzelf gebeuren en door officiële maatregelen ter bevordering van veilig verkeer.